

2022/0051(COD)

25.1.2023

LAUSUNTO

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalta

oikeudellisten asioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten
kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU)
2019/1937 muuttamisesta
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Valmistelija: Martina Dlabajová

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Yleisesti ottaen valmistelija kannattaa komission ehdotuksessa esitettyä pitkän aikavälin tavoitetta, jota on kuitenkin mukautettava yritysten ja erityisesti pk-yritysten nykyisiin tarpeisiin ja ”yksi sisään, yksi ulos” -periaatteeseen. On selvästikin tarpeen luoda yhdenmukaistettu oikeudellinen kehys ja tasapuoliset toimintaedellytykset, jos halutaan parantaa luottamusta ihmisoikeuksien kunnioittamista ja ympäristönsuojelua koskeviin yritysten sitoumuksiin ja kannustaa samalla kestäviin investointeihin. Lainsäädäntöehdotus ei kuitenkaan saisi johtaa uusiin tarpeettomiin rasitteisiin etenkin pk-yrityksille nykyisissä ja tulevaisissa toimitusketjuissa. Toisaalta on vältettävä jäsenvaltioiden välisiä vääristäviä eroja, jotta voidaan parantaa ennustettavuutta ja varmuutta teollisuuden kannalta.

Valmistelija tukee voimakkaasti komission ehdotusta pk-yritysten ja mikroyritysten jättämisestä ehdotettujen sääntöjen ulkopuolelle. Due diligence -prosessin käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta aiheutuva taloudellinen ja hallinnollinen rasite olisi liian suuri pienille ja perheyrityksille, joihin niiden asiakkaina olevien suurten yritysten velvoitteet jo vaikuttavat välillisesti. Näin ollen ehdotuksen vaatimukset arvioida niihin mahdollisesti kohdistuvia haittavaikutuksia ja antaa niille asianmukaista tukea ovat perusteltuja ja tarpeellisia. Ainoastaan tällaisella lähestymistavalla voidaan saavuttaa tavoite tukea paitsi jäsenvaltioiden ja EU:n pk-yrityksiä myös EU:n ulkopuolisten toimitusketjujen pk-yrityksiä.

Valmistelija katsoo kuitenkin, että ehdotettuja sääntöjä olisi alettava soveltaa arvoketjussa vaiheittain, ja ehdottaa siksi, että keskitytään pikemminkin toimitusketjuun kuin koko arvoketjuun. Komission ehdotus sisältää myös lukuisia epäselviä oikeudellisia käsitteitä, jotka ovat tulkinnanvaraisia, ja näin ollen se on ristiriidassa oikeusvarmuus- ja yhdenmukaistamispyrkimysten kanssa. Kaikkia velvoitteita olisi sovellettava ainoastaan yrityksen omaan toimintaan liittyvien toimien yhteydessä tai jos kyseessä on suora liikesuhde. Ehdotus kattaisi ainoastaan yritykset, jotka osallistuvat tavaroiden tuotantoon, myös niiden kehittämiseen, tai palvelujen tarjoamiseen ”suorana liikekumppanina”. Direktiiviä ei pitäisi soveltaa tuotantoketjun loppupään yrityksiin, jotka ainoastaan käyttävät tai vastaanottavat tuotteita ja/tai huolehtivat niiden elinkaaren lopusta. Tämä aiheuttaisi kohtuuttoman rasitteen niille yrityksille, jotka yleensä toimivat monien toimittajien kanssa verrattuna tuotantoketjun alkupään yrityksiin, joilla on vähemmän toimittajia. Tämä muutos olisi otettava huomioon myös vakiintuneen liikesuhteen määritelmässä, jotta voidaan taata oikeusvarmuus yrityksille ja varmistaa, että se kattaa vain suoran liikesuhteen.

Mitä tulee vastuuseen, valmistelija katsoo, että jo olemassa olevaan siviilioikeudellista vastuuta koskevaan järjestelmään mukautuminen olisi jätettävä jäsenvaltioiden tehtäväksi. Koska tämä voi vaikuttaa yrityksiin, jotkin jäsenvaltiot sulkevat pois erityisen vastuujärjestelmän ja kannattavat pikemminkin keinoja kuin tulosta koskevaa velvoitetta. Jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava mahdollisuus käyttää omia testejiään vastuuvollisuuden ja asianmukaisten oikeussuojakeinojen tarkastelemiseksi.

TARKISTUKSET

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa oikeudellisten asioiden valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset edistävät kestävästä kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyys siirtymistä tunnistamisen, ehkäisemisen ja lieventämisen kautta, ja lopettavat näin tai minimoivat yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja **arvoketjuihin** liittyvät mahdolliset tai tosiasialliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset.

Tarkistus

(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset edistävät kestävästä kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyys siirtymistä tunnistamisen, ehkäisemisen ja lieventämisen kautta, ja lopettavat näin tai minimoivat yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja **toimitusketjuihin** liittyvät mahdolliset tai tosiasialliset haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset.

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 14 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(14 a) Kaikkien unionin yritysten olisi noudatettava ihmisoikeuksien ja ympäristön suojelua koskevia normeja unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos näin ei ole, jäsenvaltioiden ja niiden asiaankuuluvien viranomaisten olisi valvottava lainsäädännön noudattamista. Näin ollen unionin yritysten ei tarvitse valvoa toistensa toimintaa. Huolellisuusveloitteen avulla pyritään torjumaan riskejä tapauksissa, joissa ihmisoikeus- ja ympäristönormien noudattamista ei valvota tai voida valvoa. Tämän vuoksi toimitusketjun alkupään

toimintojen jäljittämisessä olisi keskityttävä suoriin liikesuhteisiin Euroopan unionin ulkopuolella.

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Yritysten olisi toteutettava asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä **suorien ja välillisten vakiintuneiden** liikesuhteidensa osalta kaikkialla **arvoketjuissaan** tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai että ne lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa. Olisi **otettava huomioon erityispiirteet yrityksen arvoketjussa, toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jolla sen arvoketjukumppanit toimivat, yrityksen valta vaikuttaa suoriin ja välillisiin liikesuhteisiinsa sekä se, voiko yritys lisätä vaikutusvaltaansa.**

Tarkistus

(15) Yritysten olisi toteutettava **kaikin käytettävissään olevin keinoin** asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat **riskiperusteiset** toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä **sekä kolmansien maiden toimijoiden kanssa olevien suorien** liikesuhteidensa osalta kaikkialla **toimitusketjuissaan** tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai että ne lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. **Vaikka yrityksiä voidaan pyytää ehkäisemään tai lieventämään haittavaikutuksia huolellisuusvelvoitetta koskevilla toimintaperiaatteilla, valtiot ovat edelleen vastuussa ihmisoikeusrikkomusten tosiasiallisesta torjunnasta maailmanlaajuisesti.** Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa. **Toteutettavien toimenpiteiden olisi oltava oikeasuhteisia ja oikeassa suhteessa yrityksen mahdollisten tai todellisten haittavaikutusten todennäköisyyteen ja vakavuuteen sekä sen erityisolosuhteisiin,**

erityisesti sen toimialaan, toimitusketjun kokoon ja pituuteen sekä yrityksen kokoon, kapasiteettiin, resursseihin ja vipuvaikutukseen.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

(17) Haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa ja niiden *arvoketjuissa* erityisesti raaka-aineiden hankinnassa, valmistuksessa *sekä tuotteiden tai jätteiden loppukäsittelyssä*. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita aiheutuu *tuotteiden* tuotannon, *käytön ja hävittämisen tai palvelujen tarjoamisen elinkaaren* aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja *arvoketjuissa*.

Tarkistus

(17) Haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa ja niiden *toimitusketjuissa* erityisesti raaka-aineiden hankinnassa *ja* valmistuksessa. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita aiheutuu tuotannon aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja *toimitusketjuissa*.

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 17 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(17 a) Yritysten olisi voitava laatia mahdollisten haittavaikutusten tunnistamiseksi riskinarviointiin ja riskiperusteiseen seurantamenetelmään perustuva priorisointistrategia. Yritysten olisi otettava huomioon eri haittavaikutusten vakavuus, todennäköisyys ja kiireellisyys, yrityksen toiminnan luonne ja konteksti, mukaan lukien maantieteellinen sijainti, riskien laajuus ja mittakaava sekä se, kuinka vaikeasti korjattavissa ne voivat olla, ja

*tarvittaessa käytettävä
priorisointikäytäntöä niiden
käsittelyssä.*

Tarkistus 6

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti

(18) *Arvoketjun* olisi katettava yrityksen tuotteiden *tuotantoon* tai palvelujen *tarjoamiseen liittyvä* toiminta, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen *ja tuotteen käyttö ja käytöstä poistaminen* sekä yrityksen *vakiintuneiden* liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. Siihen olisi kuuluttava tuotantoketjun alkupään *vakiintuneet suorat ja välilliset* liikesuhteet, jotka liittyvät raaka-aineiden, tuotteiden tai tuotteiden osien suunnitteluun, louhintaan, valmistukseen, kuljettamiseen, varastointiin ja toimittamiseen tai sellaisten palvelujen tarjoamiseen yritykselle, jotka ovat tarpeen yrityksen toiminnan harjoittamiseksi. *Samoin siihen olisi kuuluttava tuotantoketjun loppupään liikesuhteet, myös suorat ja välilliset liikesuhteet, jotka liittyvät tuotteiden, tuotteiden osien tai palvelujen käyttämiseen tai vastaanottamiseen yritykseltä tuotteen käyttöönsä loppuun asti, mukaan lukien esimerkiksi tuotteen jakelu vähittäiskauppiaille, tuotteen kuljetus ja varastointi, tuotteen purkaminen, kierrätys, kompostointi tai kaatopaikalle vieminen.*

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 19 kappale

Tarkistus

(18) *Toimitusketjun* olisi katettava yrityksen tuotteiden *tuotannon* tai palvelujen *tarjoamisen kannalta suoraan välttämätön* toiminta, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen sekä yrityksen *suorien* liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. Siihen olisi kuuluttava tuotantoketjun alkupään liikesuhteet, jotka liittyvät raaka-aineiden, tuotteiden tai tuotteiden osien suunnitteluun, louhintaan, valmistukseen, kuljettamiseen, varastointiin ja toimittamiseen tai sellaisten palvelujen tarjoamiseen yritykselle, jotka ovat tarpeen yrityksen toiminnan harjoittamiseksi.

(19) *Kun on kyse säännellyistä rahoitusalan yrityksistä, jotka tarjoavat lainoja, luottoa tai muita rahoituspalveluja, tällaisten palvelujen tarjoamisen ”arvoketju” olisi rajattava kyseisiä palveluja saavien asiakkaiden ja niiden kyseiseen sopimukseen liittyvien tytäryritysten toimintaan. Arvoketjun osaksi ei pitäisi katsoa kotitalouksia ja luonnollisia henkilöitä edustavia asiakkaita, jotka eivät toimi ammattimaisesti tai joilla ei ole liiketoimintaa, eikä pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Sen ei pitäisi kattaa kyseisen asiakkaan arvoketjuun kuuluvien yritysten tai muiden oikeushenkilöiden toimintaa.*

(19) *Koska rahoituspalvelualaan sovelletaan jo useita nykyisen lainsäädännön, kuten kestäväää rahoitusta koskevien tietojen raportointiasetuksen tai vakavaraisuusdirektiivin, säännöksiä ja velvoitteita, päällekkäisyyksien, epäselvyyksien ja kohtuuttomien rasitteiden riski on ilmeinen. Rajallisen rahoituksen Euroopan taloudelle aiheuttamia riskejä ei pitäisi myöskään aliarvioida. Tämän vuoksi ennen mahdollista tulevaa soveltamisalaan sisällyttämistä pitäisi tehdä asianmukainen vaikutustenarviointi.*

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 20 kappale

(20) Jotta yritykset voisivat tunnistaa asianmukaisesti **arvoketjunsä** haittavaikutukset ja jotta niiden olisi mahdollista käyttää asianmukaista vipuvaikutusta, huolellisuusvelvoitteet olisi tässä direktiivissä rajattava **vakiintuneisiin** liikesuhteisiin. Tässä direktiivissä **vakiintuneilla** liikesuhteilla olisi tarkoitettava sellaisia **suoria ja välillisiä liikesuhteita, jotka ovat tai joiden odotetaan vahvuutensa tai kestoensa vuoksi** olevan **pysyviä** ja jotka eivät ole **vain** vähäpätöinen tai liitännäinen osa **arvoketjussa. Liikesuhteiden ”vakiintuneisuutta” olisi arvioitava uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein. Jos yrityksellä on suora liikesuhde, kaikkia siihen liittyviä välillisiä liikesuhteita olisi myös pidettävä vakiintuneina kyseisen**

(20) Jotta yritykset voisivat tunnistaa asianmukaisesti **ja priorisoida riskiarvioinnin ja riskiperusteisen seurannan perusteella toimitusketjunsä** haittavaikutukset ja jotta niiden olisi mahdollista käyttää asianmukaista vipuvaikutusta, huolellisuusvelvoitteet olisi tässä direktiivissä rajattava liikesuhteisiin. Tässä direktiivissä liikesuhteilla olisi tarkoitettava sellaisia **suhteita yrityksen kanssa kaupallisen sopimuksen tehneen kolmannesta maasta peräisin olevan liikekumppanin kanssa, jotka ovat välttämättömiä sellaisten tavaroiden toimittamiseksi tai palvelujen tarjoamiseksi, joita tarvitaan yrityksen tuotteen tuottamiseksi tai asiaankuuluvan palvelun tarjoamiseksi tai käyttämiseksi,** ja jotka eivät ole **ainoastaan** vähäpätöinen

yrityksen osalta.

tai liitännäinen osa *toimitusketjussa.*

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 20 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(20 a) Jotta voidaan kompensoida tästä direktiivistä kansalaisille, viranomaisille ja yrityksille aiheutuvaa sääntelyrasitetta, komission olisi tarkastettava unionin sääntelykehystä uudelleen asiaankuuluvalla politiikanalalla soveltamalla ”yksi sisään, yksi ulos” -periaatetta, joka esitetään 29 päivänä huhtikuuta 2021 annettussa komission tiedonannossa ”Parempaa sääntelyä: yhteistyöllä parempaa lainsäädäntöä” ja esitettävä tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia muiden samaa politiikanalaa koskevien unionin säädösten säännösten muuttamiseksi tai kumoamiseksi.

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli **500** työntekijää ja joiden *maailmanlaajuinen* nettoliikevaihto on yli 150 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. Kun on kyse yrityksistä, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä mutta joilla oli viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena keskimäärin yli **250** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa ja jotka toimivat yhdellä tai useammalla

(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli **5 000** työntekijää ja joiden nettoliikevaihto *unionissa* on yli 150 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. Kun on kyse yrityksistä, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä mutta joilla oli viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena keskimäärin yli **1 000** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa ja jotka toimivat yhdellä tai useammalla

suurivaikutuksisella alalla, huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava kahden vuoden ajan tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä, jotta voidaan säätää pidemmästä sopeutumisajasta. Jotta voidaan varmistaa, että rasite on oikeasuhteinen, tällaisilla suurivaikutuksisilla aloilla toimivia yrityksiä olisi vaadittava noudattamaan kohdennetumpaa huolellisuusvelvoitetta, jolla keskitytään vakaviin haittavaikutuksiin. Vuokratyöntekijät, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957¹⁰³, 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.

¹⁰³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28. kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 37 kappale

Komission teksti

(37) Suorissa *ja välillisissä* liikesuhteissa toimialan yhteistyö,

suurivaikutuksisella alalla, huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava kahden vuoden ajan tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä, jotta voidaan säätää pidemmästä sopeutumisajasta. Jotta voidaan varmistaa, että rasite on oikeasuhteinen, tällaisilla suurivaikutuksisilla aloilla toimivia yrityksiä olisi vaadittava noudattamaan kohdennetumpaa huolellisuusvelvoitetta, jolla keskitytään vakaviin haittavaikutuksiin. Vuokratyöntekijät, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957¹⁰³, 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.

¹⁰³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28. kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

Tarkistus

(37) Suorissa liikesuhteissa toimialan yhteistyö, toimialajärjestelmät ja useita

toimialajärjestelmät ja useita sidosryhmiä käsittävät aloitteet voivat auttaa luomaan lisävaikutusta haitallisten vaikutusten tunnistamiseen, lieventämiseen ja ehkäisemiseen. Siksi yritysten olisi voitava tukeutua tällaisiin aloitteisiin tässä direktiivissä vahvistettujen huolellisuusvelvoitteidensa täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset järjestelmät ja aloitteet soveltuvat kyseisten velvoitteiden täyttämisen tukemiseen. **Yritykset voisivat arvioida omasta aloitteestaan** näiden järjestelmien ja aloitteiden yhdenmukaistamista tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden kanssa. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisista aloitteista saadaan täydet tiedot, **direktiivissä olisi myös viitattava** komission ja jäsenvaltioiden **mahdollisuuteen helpottaa** tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. **Komissio voi** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa **antaa** ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden toimivuuden arvioimiseksi.

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 45 kappale

Komission teksti

(45) Komission olisi annettava ohjeita mallisopimuslausekkeista helpottaakseen yritysten tehtävää noudattaa huolellisuusvelvoitteitaan **arvoketjunsä** kaikissa vaiheissa, mikä myös rajoittaisi noudattamisesta aiheutuvan taakan siirtämistä niiden kumppaneina toimiville pk-yrityksille.

sidosryhmiä käsittävät aloitteet voivat auttaa luomaan lisävaikutusta haitallisten vaikutusten tunnistamiseen, lieventämiseen ja ehkäisemiseen. Siksi yritysten olisi voitava tukeutua tällaisiin aloitteisiin tässä direktiivissä vahvistettujen huolellisuusvelvoitteidensa täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset järjestelmät ja aloitteet soveltuvat kyseisten velvoitteiden täyttämisen tukemiseen. **Jäsenvaltioiden olisi arvioitava** näiden järjestelmien ja aloitteiden yhdenmukaistamista tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden kanssa. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisista aloitteista saadaan täydet tiedot, komission ja jäsenvaltioiden **olisi helpotettava** tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. **Komission olisi** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa **annettava** ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden toimivuuden arvioimiseksi.

Tarkistus

(45) Komission olisi annettava ohjeita mallisopimuslausekkeista, **keskittyen muun muassa pk-yrityksiin ja mikroyrityksiin, joihin tämä direktiivi voisi vaikuttaa**, helpottaakseen yritysten tehtävää noudattaa huolellisuusvelvoitteitaan **toimitusketjunsä** kaikissa vaiheissa, mikä myös rajoittaisi noudattamisesta aiheutuvan taakan siirtämistä niiden kumppaneina toimiville pk-yrityksille.

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 46 kappale

Komission teksti

(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, **komissiolla** olisi **oltava mahdollisuus antaa** ohjeita, myös tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista, asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja viitteenä käyttäen ja kuultuaan sitä ennen jäsenvaltioita **ja sidosryhmiä**, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta.

Tarkistus

(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, **komission** olisi **annettava digitaalisessa, maksuttomassa ja helposti saatavilla olevassa muodossa olevia** ohjeita, myös tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista, **yhteenveto sovellettavista toimialakohtaisista aloitteista sekä käytännön ohjausta oikeasuhteisuudesta ja priorisoinnista vaikutusten, toimialojen ja maantieteellisten alueiden osalta** asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja viitteenä käyttäen ja kuultuaan sitä ennen jäsenvaltioita, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta, **pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaavaa toimeenpanovirastoa** ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta. **Lisäksi ohjeissa olisi oltava luettelo toimialakohtaisista tai maantieteellisistä aloista, kuten alueista ja maista, joilla tai joissa haitalliset ihmisoikeus- ja/tai ympäristövaikutukset ovat epätodennäköisiä tai todennäköisiä. Yrityksiä ei pitäisi vaatia noudattamaan huolellisuusvelvoitetta sellaisten toimitusketjun osien osalta, jotka liittyvät alueisiin, joilla haittavaikutusten esiintyminen on epätodennäköistä. Maita tai alueita, joissa tai joilla haittavaikutusten esiintyminen on epätodennäköistä, voisivat olla Euroopan talousalue, Amerikan yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Kanada, Australia, Uusi-Seelanti ja Japani. Tämän luettelon yhtenä perusteena voisi olla Euroopan unionin ja kolmannen**

maan tai alueen välinen vapaakauppasopimus. Ohjeet olisi asetettava saataville viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä. Komission olisi tarkastettava säännöllisesti ohjeidensa merkityksellisyyttä ja mukautettava niitä uusien parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Komission olisi saatettava maakohtaiset tietokoosteet säännöllisesti ajan tasalle ja asetettava ne julkisesti saataville ajantasaisten tietojen antamiseksi unionin kunkin kauppakumppanin ratifioimista kansainvälisistä yleissopimuksista ja muista sopimuksista. Komission olisi kerättävä ja julkaistava kauppaja tullitietoja raaka-aineiden alkuperästä sekä väli- ja lopputuotteista ja julkaistava tietoja ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hallintotapaan kohdistuvien mahdollisten tai todellisten haittavaikutusten riskeistä, jotka liittyvät tiettyihin maihin tai alueisiin, toimialoihin ja osa-aloihin sekä tuotteisiin.

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 47 kappale

Komission teksti

(47) Vaikka pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. Tavoitteena on kuitenkin keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa. Tukeakseen pk-yrityksiä jäsenvaltioiden olisi perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, portaaleja tai alustoja, ja **jäsenvaltiot voisivat myös tukea** taloudellisesti pk-yrityksiä ja **auttaa**

Tarkistus

(47) Vaikka pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. Tavoitteena on kuitenkin keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa. Tukeakseen pk-yrityksiä jäsenvaltioiden olisi perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä **tukimateriaalia, kuten** tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, **välinepaketteja**, portaaleja tai alustoja, ja **jäsenvaltioiden**

niitä kehittämään valmiuksiaan. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä. Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehoitetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa, jos tällaiset vaatimukset uhkaavat vaarantaa pk-yrityksen elinkelpoisuuden, sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia.

olisi myös *tuettava* taloudellisesti pk-yrityksiä ja *autettava* niitä kehittämään valmiuksiaan *noudattaa tätä direktiiviä*. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä. Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehoitetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa, jos tällaiset vaatimukset uhkaavat vaarantaa pk-yrityksen elinkelpoisuuden, sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia.

Tarkistus 15

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti

a) toteutuneisiin ja mahdollisiin haitallisiin ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiin liittyviä yritysten velvoitteita niiden omassa *toiminnassa*, niiden tytäryritysten toiminnassa ja sellaisten toimijoiden toteuttamassa *arvoketjun* toiminnassa, joiden kanssa yrityksellä on *vakiintunut* liikesuhde;

Tarkistus

a) toteutuneisiin ja mahdollisiin haitallisiin ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiin liittyviä yritysten velvoitteita niiden omassa *keskeisessä liiketoiminnassa*, niiden tytäryritysten toiminnassa ja sellaisten toimijoiden *kolmansissa maissa* toteuttamassa *toimitusketjun* toiminnassa, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde;

Tarkistus 16

Ehdotus direktiiviksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Liikesuhteiden 'vakiintuneisuutta' on arvioitava uudelleen säännöllisin

Tarkistus

Poistetaan.

väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein.

Tarkistus 17

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) yrityksellä oli keskimäärin yli **500** työntekijää ja sen **maailmanlaajuinen** nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;

Tarkistus

a) yrityksellä, oli keskimäärin yli **5 000** työntekijää, **mukaan lukien sen alihankkijoiden työntekijät**, ja sen nettoliikevaihto **unionissa** oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;

Tarkistus 18

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 1 kohta – b alakohta – johdantokappale

Komission teksti

b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta sillä oli keskimäärin yli **250** työntekijää ja sen **maailmanlaajuinen** nettoliikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös, jos nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla seuraavista aloista:

Tarkistus

b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta sillä oli keskimäärin yli **1 000** työntekijää ja sen nettoliikevaihto **unionissa** oli yli 40 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös, jos nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla seuraavista aloista:

Tarkistus 19

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) niiden nettoliikevaihto unionissa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena oli yli 40 miljoonaa euroa **mutta enintään**

Tarkistus

b) niiden nettoliikevaihto unionissa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena oli yli 40 miljoonaa euroa, ja niiden

150 miljoonaa euroa, ja niiden maailmanlaajuisesta nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla 1 kohdan b alakohdassa luetellulla alalla.

maailmanlaajuisesta nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla 1 kohdan b alakohdassa luetellulla alalla.

Tarkistus 20

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 2 kohta – b a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

b a) niiden Euroopan unioniin sijoittautuneiden ja kolmannen maan yrityksen valvonnassa olevien tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden yhteenlaskettu nettoliikevaihto unionissa oli yli 40 miljoonaa euroa viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena, ja niillä on sivuliike tai tytäryhtiö unionissa.

Tarkistus 21

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – e alakohta – johdantokappale

Komission teksti

Tarkistus

e) 'liikesuhteella' suhdetta toimeksisaajaan, alihankkijaan tai muuhun oikeushenkilöön, jäljempänä 'kumppani',

e) 'liikekumppanilla' oikeushenkilöä,

Tarkistus 22

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – e alakohta – i alakohta

Komission teksti

Tarkistus

i) jonka kanssa yrityksellä on kaupallinen sopimus tai jolle yritys tarjoaa rahoitusta, vakuutuksen tai jälleenvakuutuksen, tai

i) jonka kanssa yrityksellä on kaupallinen sopimus ja

Tarkistus 23

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – e alakohta – ii alakohta

Komission teksti

ii) joka harjoittaa yrityksen lukuun tai sen puolesta yrityksen tuotteisiin tai palveluihin liittyvää liiketoimintaa;

Tarkistus

ii) joka harjoittaa yrityksen lukuun tai sen puolesta yrityksen tuotteisiin tai palveluihin **suoraan** liittyvää liiketoimintaa;

Tarkistus 24

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti

f) **'vakiintuneella** liikesuhteella' **suoraa tai välillistä liikesuhdetta, joka on tai jonka odotetaan vahvuutensa tai kestoensa vuoksi olevan pysyvä ja** joka ei ole vain vähäpätöinen tai liitännäinen osa **arvoketjussa**;

Tarkistus

f) **'liikesuhteella' sellaista suhdetta liikekumppanin kanssa,** joka ei ole vain vähäpätöinen tai liitännäinen osa **toimitusketjussa**;

Tarkistus 25

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – g alakohta

Komission teksti

g) **'arvoketjulla'** yrityksen tuotteiden **tuotantoon** tai palvelujen **tarjoamiseen liittyvää** toimintaa, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen **ja tuotteen käyttö ja käytöstä poistaminen** sekä yrityksen tuotantoketjun **alku- ja loppupään vakiintuneiden** liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta. **Kun on kyse a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetuista yrityksistä, 'arvoketjulla' tarkoitetaan kyseisten palvelujen tarjoamisen osalta ainoastaan tällaista lainaa, luottoa ja**

Tarkistus

g) **'toimitusketjulla'** yrityksen tuotteiden **tuotannon** tai palvelujen **tarjoamisen kannalta suoraan välttämätöntä** toimintaa, mukaan lukien tuotteen tai palvelun kehittäminen sekä yrityksen tuotantoketjun **alkupään suorien** liikesuhteiden tähän liittyvä toiminta.

muita rahoituspalveluja saavien asiakkaiden ja muiden samaan ryhmään kuuluvien yritysten, joiden toiminta liittyy kyseiseen sopimukseen, toimintaa. Tällaisten säänneltyjen rahoitusalan yritysten arvoketju ei kata niiltä lainaa, luottoa, rahoitusta, vakuutuksia tai jälleenvakuutuksia saavia pieniä ja keskisuuria yrityksiä;

Tarkistus 26

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 1 kohta – n alakohta

Komission teksti

n) ’sidosryhmillä’ yrityksen työntekijöitä, sen tytäryritysten työntekijöitä ja muita henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä tai toimijoita, joiden oikeuksiin tai etuihin kyseisen yrityksen, sen tytäryritysten ja sen liikesuhteiden **tuotteet, palvelut** ja **toiminnot** vaikuttavat tai **voivat** vaikuttaa;

Tarkistus

n) ’sidosryhmillä’ yrityksen työntekijöitä, sen tytäryritysten työntekijöitä, **sen toimitusketjun työntekijöitä** ja muita henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä tai toimijoita, joiden oikeuksiin tai etuihin kyseisen yrityksen, sen tytäryritysten ja sen liikesuhteiden **tuotteisiin, palveluihin ja toimintoihin liittyvät todelliset tai mahdolliset haitalliset ihmisoikeus-** ja **ympäristövaikutukset** vaikuttavat tai **voisivat** vaikuttaa **suoraan**;

Tarkistus 27

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – otsikko

Komission teksti

Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen

Tarkistus

Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen **ja priorisointi**

Tarkistus 28

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet tunnistaakseen toteutuneet ja mahdolliset haitalliset ihmisoikeusvaikutukset ja haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja niiden **arvoketjuihin** liittyvissä tapauksissa niiden **vakiintuneista** liikesuhteista.

Tarkistus 29

**Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 2 a kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet tunnistaakseen toteutuneet ja mahdolliset haitalliset ihmisoikeusvaikutukset ja haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja niiden **toimitusketjuihin** liittyvissä tapauksissa niiden liikesuhteista.

Tarkistus

2 a. Näiden vaatimusten täyttämiseksi yritykset voivat kartoittaa kaikki oman ja tytäryhtiöidensä toiminnan alat sekä liikekumppaneidensa toiminnan alat, jos ne liittyvät yritysten toimitusketjuihin. Yritykset voivat tehdä kartoituksen tulosten perusteella perusteellisen arvioinnin aloista, joilla haittavaikutuksia on todettu esiintyvän todennäköisimmin tai joilla niiden on todettu olevan merkittävimpiä.

Yritykset voivat tunnistaa todelliset ja mahdolliset haittavaikutukset riskinarvioinnin ja riskiperusteisen seurantamenetelmän perusteella ottaen huomioon haittavaikutusten todennäköisyys, vakavuus ja kiireellisyys, toimintansa luonne ja asiayhteys, mukaan lukien toimiala ja maantieteellinen sijainti, riskien laajuus, mittakaava ja se, kuinka vaikeasti korjattavissa ne voivat olla.

Tällaisen priorisoinnin on tuettava yrityksiä sen määrittämisessä, mitä tunnistettuja mahdollisia haittavaikutuksia yritykset ehkäisevät tai

lieventävät ensisijaisesti 7 artiklan mukaisesti ja mitkä toteutuneet haittavaikutukset yritykset lopettavat tai minkä vaikutuksia ne minimoivat ensisijaisesti 8 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 30

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 2 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

2 b. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia yrityksiä tunnistamaan toteutuneita ja mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia ja haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja niiden toimitusketjuihin liittyvissä tapauksissa niiden liikesuhteista, jos ne liittyvät maihin tai alueisiin, joissa tai joilla mahdollisten ja toteutuneiden haittavaikutusten esiintyminen on epätodennäköistä 13 artiklan mukaisten komission ohjeiden mukaisesti.

Tarkistus 31

Ehdotus direktiiviksi 7 artikla – 2 kohta – d alakohta

Komission teksti

Tarkistus

d) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on **vakiintunut** liikesuhde, mikäli käytännesääntöjen ja ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden;

d) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on liikesuhde, **mukaan lukien mahdollisuus valmiuksien kehittämiseen, ohjaus, rahoitustuki tai osallistuminen yhteistyöaloitteisiin**, mikäli käytännesääntöjen ja ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden;

Tarkistus 32

Ehdotus direktiiviksi 8 artikla – 3 kohta – e alakohta

Komission teksti

e) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on **vakiintunut** liikesuhde, mikäli käytäntöjen ja korjaavan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden;

Tarkistus

e) annettava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea pk-yritykselle, jonka kanssa yrityksellä on liikesuhde, **mukaan lukien mahdollisuus saada valmiuksien kehittämistä koskevia ohjeita, taloudellista tukea tai osallistua yhteistyöaloitteisiin**, mikäli käytäntöjen ja korjaavan toimintasuunnitelman noudattaminen vaarantaisivat pk-yrityksen elinkelpoisuuden;

Tarkistus 33

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissio **voi** antaa jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan ohjeita, **myös tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista.**

Tarkistus

1. Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissio antaa jäsenvaltioita ja **asiaankuuluvia** sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta, **Euroopan innovaationeuvostoa sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaavaa toimeenpanovirastoa** ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan **selkeitä ja helposti ymmärrettäviä** ohjeita **digitaalisessa, maksuttomassa ja helposti saatavilla olevassa muodossa ottaen asiaankuuluvasti huomioon pk-yritysten rajalliset valmiudet ja resurssit, mukaan lukien seuraavat:**

Tarkistus 34

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a) ohjeet tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista;

Tarkistus 35

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

b) yleiskatsaus sovellettavista toimialakohtaisista aloitteista, useiden sidosryhmien aloitteista ja toimialakohtaisista järjestelyistä;

Tarkistus 36

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 kohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

c) käytännön ohjeistus siitä, miten oikeasuhteisuutta ja priorisointia vaikutusten, toimialojen ja maantieteellisten alueiden osalta voidaan soveltaa asianmukaista huolellisuutta koskeviin velvoitteisiin yrityksen koosta ja toimialasta riippuen;

Tarkistus 37

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 kohta – d alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

d) luettelot toimialakohtaisista tai

maantieteellisistä aloista, kuten luettelo alueista ja maista, joilla ja joissa haitallisten ihmisoikeusvaikutusten tai ympäristöhaittojen esiintyminen on epätodennäköistä tai todennäköistä.

Tarkistus 38

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Komissio päivittää jatkuvasti d alakohdassa yksilöityjen alojen luettelo ja asettaa sen julkisesti saataville.

Tarkistus 39

Ehdotus direktiiviksi 13 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 b. Ohjeet asetetaan saataville viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä. Komissio tarkastelee säännöllisesti ohjeidensa merkityksellisyyttä ja mukauttaa niitä uusien parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

Tarkistus 40

Ehdotus direktiiviksi 14 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Tarjotakseen tietoa ja tukea yrityksille ja kumppaneille, joiden kanssa **yritykset ovat muodostaneet arvoketjuissaan** liikesuhteita, niiden pyrkiessä täyttämään tästä direktiivistä johtuvat velvoitteet, jäsenvaltioiden on

1. Tarjotakseen tietoa ja tukea yrityksille ja kumppaneille, joiden kanssa **yrityksillä on** liikesuhteita **toimitusketjuissaan**, niiden pyrkiessä täyttämään tästä direktiivistä johtuvat velvoitteet, jäsenvaltioiden on perustettava

perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, alustoja tai portaaleja. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota yritysten *arvoketjuissa* oleviin pk-yrityksiin.

ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä *tukimateriaaleja, kuten tähän tarkoitettuja tukipalveluja*, verkkosivustoja, alustoja tai portaaleja. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota yritysten *toimitusketjuissa* oleviin pk-yrityksiin *ja erityisesti mikroyrityksiin*.

Tarkistus 41

Ehdotus direktiiviksi 14 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Jäsenvaltiot voivat tukea *pk-yrityksiä taloudellisesti*, sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.

Tarkistus

2. Jäsenvaltiot voivat *antaa pk-yrityksille taloudellista ja teknistä tukea auttaakseen niitä noudattamaan vapaaehtoisesti tässä direktiivissä asetettuja huolellisuusvelvoitetta koskevia vaatimuksia*, sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.

Tarkistus 42

Ehdotus direktiiviksi 14 artiklan 3 kohta

Komission teksti

3. Komissio *voi* täydentää jäsenvaltioiden tukitoimenpiteitä unionin unionissa ja kolmansissa maissa toteuttamien huolellisuusvelvoitetta koskevien tukitoimien pohjalta ja suunnitella uusia toimenpiteitä, mukaan lukien sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottaminen yritysten auttamiseksi täyttämään velvoitensa.

Tarkistus

3. Komissio *perustaa Enterprise Europe Network -verkoston alaisuuteen huolellisuusvelvoitealan neuvonantajien toimia ja* täydentää jäsenvaltioiden tukitoimenpiteitä unionin unionissa ja kolmansissa maissa toteuttamien huolellisuusvelvoitetta koskevien tukitoimien pohjalta ja *voi* suunnitella uusia toimenpiteitä, mukaan lukien sidosryhmien yhteisaloitteiden helpottaminen yritysten auttamiseksi täyttämään velvoitensa.

Tarkistus 43

Ehdotus direktiiviksi
14 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Yritykset voivat tukeutua toimialakohtaisiin järjestelmiin ja sidosryhmien yhteisaloitteisiin tämän direktiivin 5–11 artiklassa tarkoitettujen velvoitteidensa täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset järjestelmät ja aloitteet soveltuvat kyseisten velvoitteiden täyttämisen tukemiseen. Komissio ja jäsenvaltiot **voivat helpottaa** tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. Komissio **voi** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa **antaa** ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden toimivuuden arvioimiseksi.

Tarkistus

4. Yritykset voivat tukeutua toimialakohtaisiin järjestelmiin ja sidosryhmien yhteisaloitteisiin tämän direktiivin 5–11 artiklassa tarkoitettujen velvoitteidensa täytäntöönpanossa siinä määrin kuin tällaiset järjestelmät ja aloitteet soveltuvat kyseisten velvoitteiden täyttämisen tukemiseen. Komissio ja jäsenvaltiot **helpottavat** tiedon levittämistä tällaisista järjestelmistä tai aloitteista ja niiden tuloksista. Komissio **antaa** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ohjeita alan toimialakohtaisten järjestelmien ja sidosryhmien yhteisaloitteiden toimivuuden arvioimiseksi.

**ASIAN KÄSITTELY
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Otsikko	Yritysten kestäväää toimintaa koskeva huolellisuusvelvoite ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttaminen
Viiteasiakirjat	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	JURI 4.4.2022
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ITRE 4.4.2022
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Martina Dlabajová 19.4.2022
Valiokuntakäsittely	13.10.2022
Hyväksytty (pvä)	24.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 43 –: 24 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Marko Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Marisa Matias, Eva Maydell, Marina Mesure, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaß, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Franc Bogovič, Damien Carême, Jakob G. Dalunde, Matthias Ecke, Klemen Grošelj, Alicia Homs Ginel, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Marian-Jean Marinescu, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Jordi Solé, Susana Solís Pérez, Viola von Cramon-Taubadel, Emma Wiesner
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Rosanna Conte, László Trócsányi

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

43	+
ECR	Ladislav Ilčić, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Grzegorz Tobiszowski
ID	Markus Buchheit, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Elena Lizzi
NI	András Gyürk, László Trócsányi
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Angelika Niebler, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner
S&D	Ivo Hristov

24	-
ECR	Robert Roos
S&D	Beatrice Covassi, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Dan Nica, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Henrike Hahn, Niklas Nienaaß, Jutta Paulus, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

3	0
NI	Clara Ponsatí Obiols
S&D	Josianne Cutajar, Miapetra Kumpula-Natri

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää